

Қазақстан Республикасы
Ұлттық экономика министрлігі
Статистика комитеті

Сапа бойынша есеп

2018 жылғы өндіріс әдісімен Жалпы ішкі өнім

Мазмұны

- S.1 Байланыс деректері
- S.2 Өзектілік- кіріспе
- S.3 Метадеректерді жаңарту
- S.4 Статистикалық ақпаратты ұсыну
- S.5 Өлшем бірлігі
- S.6 Есепті кезең
- S.7 Құқықтық негіз
- S.8 Құпиялылық және деректерді қорғау
- S.9 Жарияланымдар саясаты
- S.10 Тарату жиілігі
- S.11 Тарату форматы, қолжетімділік және нақтылық
- S.12 Құжаттаманың қолжетімділігі
- S.13 Сапаны басқару
- S.14 Өзектілік
- S.15 Дәлдік және сенімділік (байқау түрін ескерумен толтырылады)
- S.16 Уақыттылық және ұқыптылық
- S.17 Салыстырмалылық
- S.18 Келісушілік
- S.19 Жүктеме
- S.20 Деректерді қайта қарау
- S.21 Статистикалық деректерді өңдеу
- S.22 Ескерту

S.1 Байланыс деректері

S.1.1 Ұйым

Қазақстан Республикасының Ұлттық экономика министрлігі Статистика комитеті

S.1.2 Құрылымдық бөлімше

Ұлттық шоттар басқармасы

S.1.3 Байланыс адамының аты

Төребеков Ғабиден Оразбекұлы

S.1.3.1 Жауапты құрылымдық бөлімше басшысының аты

Малдыбаева Гүлмира Смағұлқызы

S.1.5 Байланыс адамының пошталық мекенжайы

010000, Қазақстан, Нұр-Сұлтан қаласы, Сол жағалау, Мәңгілік ел көшесі 8, 4 кіреберіс

S.1.6 Байланыс адамының электрондық мекенжайы

g.torebekov@economy.gov.kz

S.1.7 Байланыс адамының телефоны

+7(7172)74-95-27

S.2 Өзектілік- кіріспе

Ұлттық шоттар жүйесінің (бұдан әрі – ҰШЖ) негізгі мақсаты экономиканың тиімді жұмыс істеуін бағалау және талдау үшін жарамды макроэкономикалық деректер базасын құру үшін пайдаланылуы мүмкін жан-жақты тұжырымдамалық негізді және есепке алу құрылымын қамтамасыз етуден тұрады. Осындай деректер базасының бар болуы дәйекті және тиімді саясатты қалыптастыру үшін және тиісті шешімдерді қабылдау үшін қажетті шарт болып табылады.

Өндіріс әдісімен Жалпы ішкі өнім (бұдан әрі – ЖІӨ) ҰШЖ интеграцияланған құрылымның негізгі компоненттерінің бірі болып табылады, экономикалық қызмет түрлері бойынша жалпы қосылған құн сомасын құрайды, ол өнімдерге және импортқа салынатын таза салықтар шамасына ұлғаяды.

Қазіргі уақытта ЖІӨ-ні қалыптастырудың өзектілігі экономикалық талдауды жүргізу қажеттілігіне, болжау үшін макроэкономикалық модельді құруға негізделген. Сондықтан экономикалық қарым-қатынастың қатысушылары экономикалық өсімнің қарқыны туралы ақпаратты уақытылы ұсынуға және дәлдігіне, анықтығына жоғары талаптар қояды.

Негізгі пайдаланушылар Қазақстан Республикасы Ұлттық экономика министрлігі, Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігі сияқты мемлекеттік органдар, «Экономикалық зерттеу институты» АҚ сияқты ғылыми зерттеу институттары, Еуразиялық экономикалық комиссиясы сияқты халықаралық ұйымдары және басқалар болып табылады.

S.3 Метадеректерді жаңарту

S.3.1 Жаңартылған метадеректерді соңғы растау

S.3.2 Метадеректерді соңғы орналастыруы

S.3.3 Метадеректердің соңғы жаңаруы

S.4 Статистикалық ақпаратты ұсыну

S.4.1 Деректерді сипаттау

Өндіріс әдісімен ЖІӨ экономикалық қызмет түрлері бойынша ағымдағы және тұрақты бағаларда қалыптастырылады. Алты базалық салалар бойынша (ауыл, орман және балық шаруашылығы, өнеркәсіп, құрылыс, көтерме және бөлшек сауда, көлік және қоймалау, байланыс) жалпы қосылған құн (бұдан әрі – ЖҚҚ) тауарлар мен қызметтердің шығарылымы және аралық тұтыну айырмасы ретінде есептелінеді. Қаржы қызметі Қазақстан Республикасы Ұлттық банкінің пайдалар мен шығындар туралы есебінің деректері бойынша қалыптастырылады. Қалған қызмет түрлері бойынша ЖҚҚ экстрополяция әдісімен бағаланады. Өнімдерге салынатын салықтар ағымдағы және тұрақты бағаларда есептеу Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігі «Мемлекеттік бюджеттің атқарылуы туралы есебі» деректері бойынша және баға индекстерімен қалыптастырады.

S.4.2 Жіктеу жүйесі

НАСЕ rev.2 халықаралық жіктеуішпен үйлескен Экономикалық қызмет түрлерінің жалпы жіктеуіші (03-2007 ҚР ҰЖ).

Жіктеуіш ҚР ҰЭМ СК-нің www.stat.gov.kz сайтында "Жіктеуіштер" бөлімінде орналастырылған.

S.4.3 Секторлық қамту

Қолданылмайды.

S.4.4 Статистикалық тұжырымдамалар және анықтаулар

ЖІӨ елдің әлеуметтік-экономикалық деңгейінің дамуының маңызды көрсеткіштерінің бірі болып табылады. Бұл көрсеткіш болжамдау үшін макроэкономикалық моделін қалыптастыру кезінде пайдаланылады.

Бұдан басқа ЖІӨ көлемі мен өсу қарқынын инфляция көрсеткішімен қатар кезекті қаржылық жылға республикалық бюджетті қалыптастыру кезінде пайдаланылатын бастапқы макроэкономикалық көрсеткіштерге жатады.

ҰШЖ-2008 сәйкес тиісті анықтамаларымен негізгі ұғымдар:

- 1) жалпы шығарылым экономикада есепті кезеңде өндірілген тауарлар мен қызметтердің жиынтық құнын көрсетеді;
- 2) аралық тұтыну есепті кезеңдегі өндіріс процесінде түрленетін немесе түгелдей тұтынылатын тауарлар мен қызметтер құнына тең;

3) нақты көлем индексі (НКИ) – салыстырмалы кезеңде саладағы өндіріс көлемінің өзгеруін сипаттайтын салыстырмалы көрсеткіш. Базистік кезеңде есептелген және базистік кезеңдегі бағасына белгілі бір құнның ағымдағы кезеңге бөліндісімен есептеледі;

4) дефлятор – экономикада белгілі бір кезеңге бағалардың орташа өзгерісін сипаттайтын көрсеткіш;

5) өнімдерге салынған салықтар мөлшері өндірілген өнімдер мен көрсетілген қызметтердің құнына тікелей байланысты. Өнімдерге салынатын салықтарға: қосылған құн салығы, акциздер, шетелден әкелінетін тауарлар мен қызметтерге салынатын салықтар және басқалары кіреді;

б) өнімдерге салынған субсидиялар – кәсіпорындарға олар тауарлар мен қызметтердің белгілі бір түрлерін өндірген жағдайда мемлекеттік бюджеттен берілетін ағымдағы өтеусіз төлемдер.

S.4.5 Статистикалық объект

Экономикалық қызмет түрлері.

S.4.6 Бас жиынтық (зерттеу бірлігінің іріктеу қағидаты)

Қолданылмайды.

S.4.7 Аумақтық қамту

Жалпы Қазақстан Республикасы.

S.4.8 Қамту уақыты

2007-2018 жылдар.

S.4.9 Базалық кезең

Базалық кезең өткен жылғы тиісті кезең болып табылады.

S.5 Өлшем бірлігі

Миллион қазақ теңгесі

S.6 Есепті кезең

жыл

S.7 Құқықтық негіз

S.7.1 Құқықтық база

1. «Мемлекеттік статистика туралы» Қазақстан Республикасының 2010 жылғы 19 наурыздағы №257-IV Заңы.

2. Қазақстан Республикасы Ұлттық экономика министрінің бұйрығымен бекітілетін Қазақстан Республикасының заңнамалық тәртібінде белгіленген Статистикалық жұмыстардың жоспары.

3. Қазақстан Республикасы Ұлттық экономика министрлігі Статистика комитеті төрағасының бұйрығымен бекітілетін Ресми статистикалық ақпаратты тарату графигі.

S.8 Құпиялылық және деректерді қорғау

S.8.1 Құпиялылық саясаты

1. «Мемлекеттік статистика туралы» Қазақстан Республикасының 2010 жылғы 19 наурыздағы №257-IV Заңының 8-бабына сәйкес респонденттер ұсынатын деректердің құпиялылығына және қорғалуына кепілдік қамтамасыз етіледі.

2. 2015 жылғы 29 қазандағы №375-V Қазақстан Республикасы Кәсіпкерлік кодексінің 28-бабы коммерциялық құпиядан тұратын ақпаратты қорғауды қамтамасыз етеді.

3. Қазақстан Республикасы Ұлттық экономика министрлігінің Статистика комитеті (бұдан әрі – Комитет) төрағасының 2016 жылғы 31 қазандағы №252 бұйрығымен бекітілген Ақпараттық қауіпсіздік саясаты (бұдан әрі – Саясат) Комитеттің ақпараттық қауіпсіздігін қамтамасыз ету саласындағы мақсаттарын, міндеттерін, басқару принциптері мен практикалық тәсілдерін айқындайды. Саясаттың негізгі мақсаты ресми статистикалық ақпараттың қолжетімділігін, Комитеттің есептеу техникасы құралдарында өңделетін және сақталатын ақпараттың құпиялылығы, оның тұтастығы және теңтүпнұсқалығы болу шартында қамтамасыз ету болып табылады.

S.8.2 Құпиялылық – деректермен жұмыс істеу

Қолданылмайды.

S.9 Жарияланымдар саясаты

S.9.1 Жарияланым күнтізбесі

«Мемлекеттік статистика туралы» Қазақстан Республикасының 2010 жылғы 19 наурыздағы № 257 Заңының 26-бабының 1 және 2-тармағы. Статистикалық жұмыс жоспары және Ресми статистикалық ақпаратты тарату графигі ҚР ҰЭМ СК www.stat.gov.kz сайтында «Негізгі» // «Негізгі құжаттар» бөлімінде орналасқан.

S.9.2 Графикке қол жеткізу

ҚР ҰЭМ Статистика комитетінің www.stat.gov.kz сайтында «Негізгі» // «Негізгі құжаттар» бөлімінде барлық пайдаланушыларға бірдей және бір мезгілде қол жетімді.

S.9.3 Пайдаланушы үшін қол жеткізу

ҚР ҰЭМ Статистика комитеттің www.stat.gov.kz сайты. Ресми статистикалық ақпарат > Жедел деректер (жедел ақпарат, бюллетендер) > Ұлттық шоттар – Біріктірілген шоттар.

S.10 Тарату жиілігі

жыл

S.11 Тарату форматы, қолжетімділік және нақтылық

S.11.1 Жаңалықтарды жариялау

ҚР ҰЭМ Статистика комитеттің www.stat.gov.kz сайтында «Негізгі»/Баспасөз қызметі > Комитеттің жаңалықтары және баспасөз хабарламасы бөлімінде жыл сайын "Жалпы ішкі өнім (жедел деректер)" баспасөз хабарламасы орналастырылады.

S.11.2 Жарияланымдар

"Өндіріс әдісімен жалпы ішкі өнім" жедел ақпараты және электронды кестелер жыл сайын ҚР ҰЭМ Статистика комитетінің www.stat.gov.kz сайтында жарияланады.

Ресми статистикалық ақпарат > Жедел деректер (жедел ақпарат, бюллетендер) > Ұлттық шоттар – Біріктірілген шоттар бөлімінде жарияланады.

Бұдан бөлек өндіріс әдісімен ЖІӨ бойынша деректер Негізгі > Негізгі әлеуметтік-экономикалық көрсеткіштердің серпіні > Қазақстан Республикасының негізгі әлеуметтік-экономикалық көрсеткіштері бөлімінде орналастырылады.

S.11.3 Онлайндық деректер базасы

"Талдау" ақпараттық талдамалық жүйесінде > ҰШЖ > Ағымдағы шоттар > Өндіріс шоты.

S.11.3.1 АС1. Деректер кестесі -кеңестер

Іске асырылмаған.

S.11.4 Микродеректерге қолжетімділік

Ресми статистиканы дайындау мақсатында жиналған деректерді тарату «Мемлекеттік статистика туралы» Қазақстан Республикасының 2010 жылғы 19 наурыздағы Заңының 8-бабында көзделген талаптарға негізделеді, осыған сәйкес респонденттер ұсынатын деректердің құпиялылығына және қорғалуына кепілдік қамтамасыз етіледі.

Микродеректерге қол жеткізу және микродеректердің жасырын болуы Қазақстан Республикасы Ұлттық экономика министрінің 2015 жылғы 18 желтоқсандағы № 778 бұйрығымен бекітілген. Дерекқорды қайта сәйкестендірілген түрде ғылыми мақсаттарға ұсыну және пайдалану ережесімен реттеледі.

S.11.5 Өзге де

-

S.11.5.1 АС 2. Метадеректер – кеңестер

Іске асырылмаған.

S.12 Құжаттаманың қолжетімділігі

S.12.1 Әдіснама бойынша құжаттама

1. Ұлттық шоттар жүйесі, 2008 ж. (ЕУРОСТАТ Еуропалық Одағының Комиссиясы, Халықаралық Валюта Қоры (ХВҚ), Экономикалық Ынтымақтастық және Даму Ұйымы (ЭЫДҰ), Біріккен Ұлттар Ұйымы (БҰҰ), Дүниежүзілік Банкі басып шығарған).

S.12.2 Сапа бойынша құжаттама

1. Қазақстан Республикасы Ұлттық экономика министрлігі Статистика комитеті төрағасының 2015 жылғы 23 сәуірдегі № 67 бұйрығымен бекітілген Сапа саласындағы саясат.
2. Қазақстан Республикасы Ұлттық экономика министрлігі Статистика комитетінің Сапа саласындағы мақсаттары, Тиісті құрылымдық бөлімшенің Сапа саласындағы мақсаттары.
3. Сапа менеджменті жүйесінің құжатталған ақпараты: Сапа бойынша нұсқау; Құжатталған рәсімдер; Нұсқаулықтар; Процесстер карталары.
4. Қазақстан Республикасы Ұлттық экономика министрлігі Статистика комитеті төрағасының 2015 жылғы 30 наурыздағы № 53 бұйрығымен бекітілген Мемлекеттік органдардың статистикалық ақпаратты түзу процесін сипаттаудың үлгілік әдістемесі.
5. Қазақстан Республикасы Ұлттық экономика министрлігі Статистика комитеті төрағасының 2018 жылғы 23 мамырдағы № 63 бұйрығымен бекітілген Ресми статистикалық ақпараттың сапасын бағалау әдістемесі.

S.13 Сапаны басқару

S.13.1 Сапаны қамтамасыз ету

- Ұлттық шоттар статистикасы бойынша деректердің сапасы және анықтығы жалпыға бірдей қабылданған рәсімдермен кұпталады:
- халықаралық стандарттарға сәйкес деректердің салыстырымдылығын қамтамасыз ету үшін халықаралық ұсынымдарға сәйкес қалыптастыру;
 - тауарлардың, өнімдердің, қызметтердің стандартты статистикалық классификациясын пайдалану;
 - статистикалық деректердің салыстырмалы талдауы (динамикада, әкімшілік деректермен, салааралық) жүргізіледі.

S.13.2 Сапаны бағалау

S.14 Өзектілік

S.14.1 Пайдаланушылардың қажеттіліктері

Негізгі пайдаланушылар:

мемлекеттік органдар (Қазақстан Республикасы Ұлттық экономика министрлігі және тағы басқаралары);

ғылыми-зерттеу институттары (Экономикалық зерттеулер институты және тағы басқаралары);

халықаралық ұйымдар (ЕурАзЭҚ және тағы басқаралары);

университет оқытушылары, студенттер және тағы басқаралары.

S.14.2 Пайдаланушылардың қанағаттанушылығы

Q-002 "Пайдаланушыларға сауал салу" сауалнамасына сәйкес жыл сайын статистикалық ақпараттарды пайдаланушыларға сауал салу жүргізіледі.

S.14.3 Толықтығы/ R1. Деректердің толықтығы - үлес

2008 Ұлттық шоттар жүйесінің халықаралық стандартына сәйкес.

S.15 Дәлдік және сенімділік (байқау түрін ескерумен толтырылады)

S.15.1 Жалпы дәлдік

Бастапқы деректердің дәлдігі деректер көздерінің әдіснамалық негізділігін бағалау және әдіснамалық ұсынымдарды сақтау арқылы бақылынады.

S.15.2 Іріктеме қатесі - индикаторлар/ A1.

Қолданылмайды.

S.15.3 Іріктемемен байланысты емес қате

Қолданылмайды.

S.15.3.1 Қамту қатесі

Қолданылмайды.

S.15.3.1.1 A2. Қамтуды арттыру - үлес

Қолданылмайды.

S.15.3.1.2 A3. Жалпы бірліктер - арақатынас

Қолданылмайды.

S.15.3.3 Жауап жоқ болу қателері

S.15.3.3.1 A4. Жауап жоқ болу бірлігі – үлесі

Қолданылмайды.

S.15.3.3.2 A5. Жауап жоқ болу тармағы – үлесі

Қолданылмайды.

S.16 Уақыттылық және ұқыптылық

S.16.1 Уақыттылық

S.16.1.1 TP1. Күту кезеңі – алғашқы нәтижелер

Деректер есепті кезеңнен кейін 45 күнде жарияланады. (T+45).

S.16.1.2 TP2. Күту кезеңі – соңғы нәтижелер

ЖІӨ деректері жыл сайын Статистикалық жұмыстар жоспарларында көрсетілген мерзімдерге сәйкес жарияланады. Алғашқы нәтижелер жедел болып табылады.

S.16.2 Ұқыптылық

S.16.2.1 Ұқыптылық/TP3

Деректер ҚР ҰЭМ Статистика комитеті төрағасының бұйрығымен бекітілетін Ресми статистикалық ақпаратты тарату графигі мен ҚР ҰЭМ министрінің бұйрығымен бекітілген Статистикалық жұмыстар жоспарына сәйкес мерзімдерде жарияланады және таратылады.

S.17 Салыстырмалылық

S.17.1 Географиялық салыстырмалығы

Есептеулер 2008 ҰШЖ әдістемесіне сәйкес жүргізілетіндіктен, халықаралық деңгейде салыстырылмалы.

S.17.1.1 Ағындардың айналы статистика бойынша ассиметриясы – коэффициент/СС1

Қолданылмайды.

S.17.2 Салыстырылатын уақытша қатарлардың ұзақтылығы/СС2

2011 жылдан бастап Өндіріс әдісімен ЖІӨ (жылдық айлық негізінде) NACE rev.2 халықаралық жіктеуішімен үйлесімдендірілген Экономикалық қызмет түрлерінің жалпы жіктеуішіне (ЭҚЖЖ, ҚР МЖ 03-2007) сәйкес қалыптастырылады.

S.18 Келісушілік

S.18.1 Сыртқы келісушілік, айқасқан

Есептеулер Халықаралық Валюта Қоры (ХВҚ), Экономикалық Ұнтымақтастық және Даму Ұйымы (ЭЫДҰ), Еуропалық Одағының Статистикалық бюросы (Еуростат), Біріккен Ұлттар Ұйымы (БҰҰ) және Дүниежүзілік Банкі дайындаған 2008 жылғы Ұлттық шоттар жүйесіне сәйкес жүргізіледі, ол бірдей түсініктерді, анықтамаларды, жіктелімдерді және бағалау әдістерін қамтамасыз етеді.

S.18.2 Ішкі келісушілік

Ұлттық шоттар жүйесі шеңберінде ұлттық шоттар деректері арасында келісушілік бар. Бірақ әр түрлі деректер көздерін пайдалану нәтижесінде толық келісушілік барлық жағдайда мүмкін емес.

S.19 Жүктеме

ЖІӨ-ні Статистика комитетінің қызметкерлері Excel режимінде қалыптастырады.

ЖІӨ көрсеткіштерін қалыптастыру кезінде сондай-ақ ведомстволық және әкімшілік деректер де пайдаланылады.

Басқа статистикалық жұмыстармен қатар қайталанбайды.

S.20 Деректерді қайта қарау

S.20.2 Деректерді қайта қарау /А6

Әдіснаманы, классификаторды өзгерткен жағдай қайта қарау.

S.21 Статистикалық деректерді өңдеу

S.21.1 Бастапқы деректер

Өндіріс әдісімен ЖІӨ қалыптастыру үшін бастапқы деректер болып табылады:

салалық статистика деректері:

- тауарлар мен қызметтердің шығарылымы;
- қызметкерлердің нақты саны;
- бір қызметкердің орташа айлық жалақысы;
- пайдалануға берілген тұрғын ғимараттардың жалпы алаңы;
- баға индекстері;
- өзге де деректер;

ведомстволық және әкімшілік деректер:

- ҚР ҰБ-ның пайдалар мен шығындар туралы есебі (ҚР Ұлттық банкі);

- ҚР сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымдары бойынша пайдалар мен шығындар туралы жиынтық есеп (ҚР Ұлттық банкі);

- "Бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қоры" АҚ пайдалар және шығындар жөніндегі есебі (ҚР Ұлттық банкі);

- мемлекеттік бюджеттің атқарылуы туралы есебі (ҚР Қаржы министрлігі).

S.21.2 Зерттеу кезеңділігі

жыл

S.21.3 Алғашқы статистикалық деректерді жинау әдісі (тәсілі)

Жалпымемлекеттік статистикалық байқау нәтижелері салалақ статистика басқармаларынан Excel кестелері түрінде алынған.

Мемлекеттік органгандармен ақпарат алмасу туралы бірлескен бұйрықтар шеңберінде Excel кестесі түрінде ЭҚЖБ арқылы сұраулар бойынша және дереккөздердің ресми сайттарынан әкімшілік және ведомстволық деректер алынды.

S.21.4 Алғашқы статистикалық деректердің анықтығы

Деректердің серпінді қатарларына, көрсеткіштердің жоғарғы және төмен мәндеріне талдау жүргізіледі және бақылау қатарлары қойылады.

S.21.5 Импутация - үлесі/A7

Қолданылмайды.

S.21.6 Түзету

Қолданылмайды.

S.21.6.1 Маусымдық ауытқуларға түзетулер

Қолданылмайды.

S.22 Ескерту

Жоқ.